

De Drentse aanpak voor particulier natuurbeheer

provincie Drenthe

Meino Lumkes

- 1982 – 1990 districtshoofd Bosbouw bij SBB
  - Geleerd: je moet eerst luisteren voor naar de boseigenaren voordat je boseigenaren iets kunt leren
- 1990 – 1995 voorlichter Bosbouw
  - Geleerd: al is de presentatie nog zo gelikt, het komt pas over wanneer het aansluit bij de belevingswereld van de boseigenaar.
- 1995 – 2016 beleidsambtenaar Bosuitbreiding, nieuwe landgoederen en nieuwe natuur
  - Geleerd: vanuit een gelijkwaardige relatie en gemeenschappelijke doelen van overheid en grondeigenaar, is het mogelijk in samenwerking veel te realiseren
  - Geleerd: je hebt veel gelijkwaardige partners nodig. Grondeigenaren, wethouders, gemeentelijke ambtenaren, gedeputeerden, rijksambtenaren, adviseurs en provinciale collega's. Zonder één van deze schakels lukt het niet om nieuwe bossen en natuur te ontwikkelen
- 2016 – heden beleidscoördinator Bos, natuur en landschap
  - Prolander en gebiedscoördinatoren gaan de boer op

- In 1995 gestart met Nieuwe bossen, later nieuwe landgoederen en nieuwe natuur
- Toen, 1995, weinig belangstelling bij boeren
- Tijd van de overschotten in de landbouw (boterberg en graanoverschotten), Set-a-site regeling
- Geen begrenzing, wel criteria voor de ruimtelijke ordening voor nieuwe bossen
- 2002 tijdelijke regeling natuur: introductie particulier natuurontwikkeling
- Westersche Veld van Rolde en Maatschappij Klazienaveen (nu Scholtenszathe) als proefprojecten

- Begrensde gebieden vaak veldkavels die meestal te nat of te droog waren, maar goed voor natuur
- Nagenoeg geen gebouwen in de begrensde gebieden door Drents planologisch beleid, wat het gemakkelijker maakte om gronden te ruilen.
- Kavelruil inzetten om initiatiefnemers grond te laten krijgen op de goede plek

AANPAK

Integraal RO-beleid: robuuste natuur gaat gelijk op met robuuste landbouw, dus ook de boeren helpen

Particulier natuurbeheer kan bij ons overal

Ruilen, ruilen, ruilen

Én integrale uitvoering

De Drentse maat:

- ❖ Samenwerking is een groot goed: particuliere eigenaren, provincie, andere overheden, Drents Landschap, etc.
- ❖ Investeren in relaties met betrokken partijen, o.a. gemeenten!
- ❖ Altijd het veld in, begrijpen wat iedereen wil
- ❖ Harmonische aanpak; partijen met elkaar verbinden, met elkaar laten praten
- ❖ Provincie faciliteert

Nieuwe landgoederen en nieuwe bossen:

- we legden niet vast waar
- Principe: leg nieuw bos aan tegen bestaande bossen en natuurgebieden, bestaande recreatieterreinen en dorpen.
- Versterking van natuur en recreatie met minste impact op de landbouw
- Landschapsarchitecten voor vormgeving
- Later ook nieuwe landgoederen met nieuwe natuur en nieuw bos
- Vanaf 1990 25 nieuwe landgoederen en 2700 nieuw bos

- Het Drentse Manifest. (2013): 1000 ha nieuwe natuur
- Voor een groot deel van die 1000 ha willen grondeigenaren meewerken aan nieuwe natuur
- Een groot aantal particuliere eigenaren heeft zich direct gemeld
- Lastig om grond op de markt te zetten: wie haal je binnen? Liever met de betrokkenen in het gebied ontwikkelen.
- Ook lastig is de nieuwe grondhonger (zonne-akkers, mest...).
- Als iemand niet wil meedoen respecteren we dat
- Prolander gaat bij iedereen langs
- Daarna aan de slag!

- Vaak gehoord van initiatiefnemers:
  - Zonder de provincie was het niet gelukt, samen veel hindernissen overwonnen.
- Werkelijkheid:
  - Zonder initiatiefnemers was het nooit gelukt!
- ALS GEZAMENLIJK PROJECT GELUKT
- Blijf contact houden, NSW en SNL of excursies of vergaderingen
  - Meeste eigenaren zien wij jaarlijks
  - Weet wat er speelt, ook na realisatie
  - Betrouwbare partner

Drenthe scoort hoog met particulier natuurbeheer

Succesfactoren:

- Hoge grondmobiliteit
- Vertrouwen in particulier natuurbeheerders; zien een grote inhoudelijke betrokkenheid bij de particulier natuurbeheerders
- Goede relaties met alle betrokken partijen
- Adviseren, in de goede volgorde stappen zetten, dingen combineren, er boven op zitten, op het juiste moment acteren....
- Korte lijnen met bestuurders, ook van belang om te kunnen bemiddelen
- Het is mensenwerk!